

Epesas

Yesu pi wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 32 pöta ök won sëën Pool pi Rom kak wii kaatak wë pep epwer retëng äak Tïkikas mangkën wak së Epesas kakë ingre mor saurö mena. Pël eën pit sangk kelak ka naë wieëa pötë wes mëa.

Pep epweri Poolök Aköpë ingre moröröaan retëng äa. Tiar pim möönre koröpö, pi tiarim kepönö. Tiar pim kaat, pi möör wapët. Tiar pim öng koröp oröön pi tiarim omp koröp oröa.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut 1:1-2

Kristoore pim ingre morörö 1:3–3:21

Kristook yal menak wëauta ngönte 4:1–6:20

Ngön mëët 6:21-24

¹ O Epesas ingre mor saurö, kosang wesak Yesu Kristoë kentöökë änëm eeim wëaurö, ne Pool Anutuu kämtak Yesu Kristo pim ngön yaaö omëen nampök pep epwer retëng ä yaningk. ² Anutu tiarim Pepapre Aköp Yesu Kristo piarpim komre kolapre mayaap pöt ningkën arim naë wiaap.

Tiar Kristook yal menak wëën Anutu welaköt elnieim wë

³ Tiar Kristook yal menak wëën tiarim Aköp Yesu Kristo pim Pepap Anutu puuk kutömweriaan ngönënë welaköt ke nentere nent nineim wë. Pötaanök ping wesak mepa. ⁴ Anutuuk ngaan panéér yanger won wiaan pim ööetak ketre saun won öpenaataan Kristook yal mempenëak kom ä niulëa. ⁵ Pi ngaanëér kön pil wiin wiakaima.

Pötaanök pi lup sant elniin tiar Yesu Kristook yal yemangkën pim ru niwasëpënëak kent kön wiak kön pipël kosang wes niwia. ⁶ Pi tiar pim ru paupaö panëepök yal menak wëen komre kolap ompyaut kësangën elniin wë. Pötaanök yaya mepa.

⁷ Pi wel wiin pim iitak tiar utpetetakaan sum ëak ent ë niulëak saunat kërë niulëa. Elei, Kristo pim komre kolap pöt peö ëak wia. ⁸ Yaap, pi pöt kësangën elniak könre lup ngolöp pöt lë nimëa. ⁹ Pël ëak pimtë ngaanëér kön wiin ompyaö ëen Yesuuk ya mëmpënaat pël kön wiin wiakaima pötak ënëmak pim kön élëep wia pöt tekeri wes nina. ¹⁰ Anutu pi epël kön wia. “Ne wotpil weseim wëen akun kön wian pöt temanöm sëen kutömweriaan yangerakë omën epot pout erën wasën Kristook pep sak öpnaat.”

¹¹ Anutu pi omën nant eëpënëak kön wiak pöt yok pangk yaaupök ngaanëér tiar Kristook yal mangkën pimorö pël sak öpenëak kön wia. ¹² Tiar wet rëak Kristook kaamök elniipënëak kor wakaim wë eporö Anutuun kët él epotë kön wieimeë pim komre kolap kësangën elnia pötaan yaya maim öpenëak pël kön wia. ¹³ Arta ngön keët, Anutuu ar utpetetakaan niöpna ngön ompyaö pöt kat wiak Kristoon kön wi kosang wasën Anutuuk Ngëëngk Pul wet rëak yaö niia pö ar pimorö pöt pet elniipënëak ninaurö. ¹⁴ Ngëëngk Pulö tiarring wë pötaanök Anutuu omën ompyaö yaö elnia pöt öpenaat pöt éwat yes. Pël ëak wakaim wë tiar pim komre kolap kësangën yaalnia pötaan yaya mepenëak Anutuuk sasa niön piiring wakaim öpenaat.

*Pool pi Epesas omnaröaan Anutuun kimang
mëea*

15 Ne ar tiarim Aköp Yesuun kön wi kosang wesak Anutuu omën tiarim karurö lup sant yaalmë pöta ngönte kat wiaut. **16** Pötaanök kët él epotë arimëen yak Anutuun yoore èrëp maimeë nem kimang ngöntak arimëen ök maim wë. **17** Ne kimang ngöntak tiarim Aköp Yesu Kristoë Anutu, kutöm ë rangi Pepap, piin keekë èwat sënëëtaan kön ompyaut nimpööre pim songönte tekeri wes nimpö pël eepnëäk ök maim wë. **18-19** Èn nem kimang ngön eptakta ar yas niaan wëen kutömweriaan omën ompyaut önëäk kor wë pöt èwat sëëre tiar pim ru niwesaurö omën nimpnaat kësang panëët pöt èwat sëëre weëre kosang kaö pan tiar piin kön wi kosang weseim wëaurö ningkën wia pöt èwat së pël eënëëtaan arim lupötë èwa elniipnëäk ök maim wë. Pim weëre kosang tiarëk wia pötak **20** ngaan Kristo weletakaan wal ë moulmëäk o kutömweri pim yaapkëëtakël moulmëen wë. **21** Pël eën Kristo pi omën kaö kutömweriaan yangerakë wëaurö pourö il mowesak kaö panë isak öpënëäk moulmëä. Pöt peene eptakëér pëen won, ènëm akunaöökta wakaim om öpnaap. **22** Pël èak Anutuuk omnant pout wa top èak pim ingrak rongan ë moulmëen omën pötë kaö sak wë pim ingre mor saurö tiarimëen kepön erën èak niulëa. **23** Möönre koröpöt kepönöök yal mangkën pangk eepna pöl tiar ingre mor saurö möönre koröp ket èak wë Kristook yal mangkën pangk eepnaat. Èn ingre mor saurö Kristook yal mangkën pangk yaë pöpök omën

poutë peö ëak pangk yaalni.

2

Anutuuk tiar pourö Yesuring weletakaan wal ë niulëa

¹ Ngaanëär ar utpet ke nentere nent ëeimeë pötök arim lupöt mën wel niwieima. ² Akun pötak kan utpetaaöökël wë urmeraröa kaöapök elniin pim naë së rë olëak wakaiman. Pi peeneeta ngön wa olë yaaurö pitëm lupötë wëen Anutuu ngönte wa olaim wë. ³ Tiar pourö ngaan pitëm ök koröpöökë kentötë ënëm eimaut. Pël ëeimeë tiarim koröpöökë könötë ënëm eimeë naröa ök Anutuu kölöpta iri wakaimaut. ⁴ Pël ëautak Anutu pi ya ngës kësang ëak lup sant kaö pan elnia. ⁵ Pël elniak tiarim wa olë yaautaan lupöt wel wiauröak Kristooring wal ë niulëa. Yaap, Anutu pi komre kolap elniak utpetetakaan niwa. ⁶ Pi tiar Yesu Kristook yal yemangkën piiring wal ë niulëak kutöm wëwëet ninak weëre kosantring öpenëak niulëa. ⁷ Pi Yesu Kristoën pim lup sant elniaö pötak omën munt ënëm orööpna pörö pim komre kolap kësang pan kësangën elnia pöt itaampënëak pël elnia. ⁸ Pöt pi komre kolap yaalniem arim Kristoon kön wi kosang yewesautaan utpetetakaan niwa. Pöt arimtok yok pangk naën ëan tapön. Anutuuk yaap elnia. ⁹ Ar Anutuuk pël elniipënëak ya ompyaö nent namëngkën ëaurö. Pötaanök arimtën ing ti wak angan. ¹⁰ Anutu pimtok wëwë ngolöp epët nina. Tiar Yesu Kristook yal meneë Anutuu kan ompyaö kopëtaö wes nina pöök ing mësaim öpenëak pël elnia.

Kristook Yuta omnaröere köpël omnarö erën ë niulëa

¹¹ Ar ngaan köpël wakaimaurö pöten kön wieë. Akun pötak koröp kaut nailën wëën Yuta omën koröp kaut ila pörök arën koröp kaut nailenorö pël niaimaut. ¹² Pël eën ar ngaan Kristo won wë ten Yuta omën Anutuun yaö sauröaring naön, pélleér wakaimaurö. Ar pörek wëën omën ompyaö nent ënëm arimëen orööpnaataan kor naön. Ën Anutuunta köpël wakaimaurö. ¹³ Ngaan maimerek wakaimauröak peene Kristo pim iit arimëen il olëa pötak wa niulëen Yesu Kristook yal ëak Anutuu naë wë. ¹⁴ Pöt Kristo pimtok tiar mayaap yaningk. Ngaan Yuta omnaröere köpël omnarö tiarim naë kööre tok wiaan sowi kësangpel tekrak wiakaimaut. Pël eautak Kristook pim möönre koröpö këepöt wesa pötak sowi pö të olëak köpëlre Yuta omën pourö rongan kopëtet ë niulëaut. ¹⁵ Moses pim ngön kosangötre Yuta omnaröa yaaut won wasépënëak pimtë koröpö këepöt wesa. Omën rongan nentepar pöteparë urtak rongan ngolöp kopëtet ë niulëen tiar piik yal ëak mayaaptaring öpenëak pël elnia. ¹⁶ Pim këra yetaprak wel wia pötak Yuta omënere köpël omën pourö wa erën elniin këra yetap pörak Anutuu naë niulëak komre kap tiarim tekrak wieëa pöt won wesaut. ¹⁷ Pël eën pi ten Yuta omën Anutuu naë wakaimauröere ar köpël omën maimerek waikaimaurö tiarën mayaaptaring öpena ngön ompyaö pöt ök niapënëak waisa. ¹⁸ Pöt Kristo tiarimëen wel wia pötaanök Yuta omënere köpël omën tiar Ngëëngk Pul kopëtaööring wë kan kopëtaö wes nina pöök së Pepa naë orööpnaat.

Ingre mor saurö tiar Anutu pim tup ngëëngkët

¹⁹ Pötaanök akun eptak ar suurö won. Ar ngönën omnaröaring erën éak Anutuu ru sak wë. ²⁰ Tiar pöt Anutu kaat. Ar ngëlangu pasöt Yesuu ngön yaaö omnaröere tektek ngön yaaö omnarö ten wapöt.

Ën Yesu Kristo pimënt pöt möör wapét. ²¹ Pël een tiar omnarö plük yal mampö seim wëen taë ni-wasën Aköpë tup ngëëngkët pël orööpnaat. ²² Arta ten ingre mor sauröaring Kristook yal mangkën Ngëëngk Pulöök elniin Anutu pim tupët pël sak wëen pi öngpök wë.

3

Anutuuk Pool köpël omnaröen ngön ompyaut ök mapënëak ya pöt mena

¹ Pool ne Yesu Kristo pim ngönte ar köpël omnaröen ök yениак e taptaan wii kaatak neuléaut. ² Yaap, ar neen kat wian. Anutuuk komre kolap elnëak arim naë ya mëmpëak ök neeaut. ³ Pël neak pim ngön élëepöt war wes nenaut. Pöta ngön mëntte wet rëak pep epweri retëng éaut. ⁴ Ar ngön pipët sangk kelak pöt nem könöök Anutu pim ngön élëepöt Kristoeën éaut éwat panë san pöten éwat sënëët. ⁵ Ngön élëep epët ngaan omën wë aprö ima pöröa naë Anutuuk tekeri wes nemangkën éautak peene eptakök Ngëëngk Pulöök ten ngön yaaö omnaröere tektek ngön yaaurö tekeri wes yaningk. ⁶ Ngön élëep pöt epët. Köpël omnarö ar ngön ompyaut wak wë ten Yuta omnaröaring rongan kopëtet éak Anutuu omën ompyaut tenring pep sak wë. Pël ëeë Yesu Kristook yal éak Anutuu ten Yuta omnaröen kup niwia pöt pep sak wë.

⁷ Ne pim ngön ompyaut ök niamëak Anutu pim weëre kosangöök komre kolap kësang elnëak pim ya omën wes neulëa. ⁸ Ne ngönën omnaröa iri wëaupök Anutu pimtok ar kopël omnaröen ngön ompyaut ök niamëak komre kolap kaö elnëak ya epëtak neulëaut. Kristo pim ulöpre moup ngön epët kaö panëët omnaröa yok pangk pout ëwat nasënganëët. ⁹ Anutu ngaanëër omën él epot ket äaup pim kön epët élëëp wiak wakaima. Pël éautak peenök kön élëëp pöt omën pourö war wes nimpëak neea. ¹⁰ Anutuu ingre mor sauröa naë pim ëwat ke nentere nent epot akun eptakök wëlél ë wiin enselöröere kutömweri weëre kosangringörö pitta itenak ëwat sëpenëak élëëp wia. ¹¹ Anutu pi ngaan akun wontak pim könöök ngön kosang wesa pöta këët tiarim Aköp Yesu Kristo wes yamëem tekeri wesa. ¹² Pël een tiar piik yal ëëe kön wi kosang wesak kasinkasin won Anutu naë yes. ¹³ Pötaanök epël niamaan kat wieë. Ne arimëen yak këëmre këlangönü rangk wë eptaan arim lupöt irepan. Ar pöten ping weseë.

*Pool pi Epesas omnaröaan Anutuun kimang
mëëa*

¹⁴ Ne Pepen rar rë mowesirak arimëen kimang yemak. ¹⁵ Pöt pi kutömweriaan yangerakë omën pourö tiarim pep sak wëën pim naëaan oröan. ¹⁶ Anutu pi ë rangi pout pangk ëeëaupök Ngëëngk Pulö elmëen weëre kosang koir ningkën arim lupöt kaö sak kosang sënëak kimang yemak. ¹⁷ Pël éak ar Kristoon kön wi kosang wasën pi arim lupötë öpënëak kimang yemak. Pël éak ar pim lup sant pötak misën il tæk kosang sak tauëë

18 ngönën omën muntarö pitring ar pourö lup sant pöta songönre löore kalap naöökaan naöök pout kengkén éwat sénæk kimang yemak. **19** Pël éak Kristoë lup sant omnaröa éwatöt il yewesa pipéta öngpök önéak kimang yemak. Pël éaan Anutuu naë lup moup peö éak wia pippel ar peö elniipnaan.

20 Anutu pim weëre kosangöök tiarim lupötë ya yamëngk pöpök omën kaö panëët yaalniem tiarim kimang yamëëaare elniipënëak kön yawia pöt il yewas. **21** Ingre mor sauröa naëre Yesu Kristoë naë pimëen yaya yal menmen aim om wiakaim wiaap. Yaap.

4

Ingre mor saurö tiar Kristoë möönre koröp sak wë

1 Ne tiarim Aköp Yesu pim ngönëntaan wii kaatak neulëaup nook kosang wesak niamaan kat wieë. Anutuuk omën kaö panëëtaan yas niiaurö. Pötaanök wëwë ompyaö önéak niulëa pöl weë. **2** Pël éeë arimtén kön wiin iraan ya wiap pötaring wë kar naröa könöm elniipna pipöt lup santak wetak weë. **3** Pël éeë Pulö pim mayaapta wiirupök wa erën elnia pipët ilpan. Pötaan ngarangk éeim weë. **4** Anutuuk pim omën ompyaö kopëtetaan kor öpenëak yas niaan tiarta rongan kopëtet éak Ngëëngk Pul kopëtaööring wë. **5** Tiarim Aköp kopëtap kön wi kosang yewesaut kopëtet, én i yamëaut kopëtet. **6** Pël éaan Anutu pi tiarim Pep ngawi kopëtap. Puuk pout kepön erën elnia. Pël éak tiar weëre kosang kaamök elniin pim yaat yamëngkén tiarim lupötë wëaup.

⁷ Yaap, tiar rongan kopëtet ëak wëen Kristook neenem yaatë weëre kosangöt nina. ⁸ Kristo pim tiarimëen elnia pöta ngönte ngönën pepeweri epël wia.

“Pi kutömweri isëpënëak omën kësang pan il mowsak wii tëak mësak ngaarék isa.

Pël ëak pi omnarö kësangën elmëa.”

⁹ “Ngaarék isa” ngön pöt oröptaanök ëa? Songönte epët. Pi wet rëak maim o ngaarékaanök yangerak irëa. ¹⁰ Pi irëaupök kutömre yang poutë pangk ëak öpënëak kaalak kutömweri is pörek wëauröaan kaö sak wë. ¹¹ Pël ëeë pi tapöpök kësangën elniak omnarö weëre kosang kaamök elnieë narö pim ngön yaaö omën niwesa, narö tektek ngön yaaö niwesa, narö ngönën ök yaö niwesa, narö ingre mor sauröa ngarangk niwesa, narö rë yanulaö niwesa. ¹² Pipët ngönën omnarö tiar pim ya ompyaut mëmpenaataan kopëta niwasën pim möönre koröp pöt tiarim naë kaö sak kosang sëpenëak omën piporö niulëa. ¹³ Pipël pipël ya mëmpeimeë tiar kön wi kosang yewesaöre Anutuu Ruupë songönten éwat poutepar mëngkre mëngk sëen lup koptemer sak öpenaat. Pël ëeë kaö sak Kristo pim wëwë ompyaö panëetakël së öpenaat. ¹⁴ Pël ëak tiar rungaaröa ök nasënganëp kosang sak öpenaat. Pöt kent yamöön këra épotë étëp yaalmë pöl rungaaröa ök èngk ma e yewas pöröak kaar omnaröa ngönötön kat wiak kön irikor ëak këlok sëpnaat. ¹⁵ Pël èëpnaatak tiar lup santaring wë ngön këët pëen aimeë kaö sak Kristo tiarim kepönöök pim ök sëpa. ¹⁶ Pi tiarim kepönöök elniin ingre morre pöt nener yal menak omën sëen ompyaö yaë. Tiar kaö ke nentere nent neenem èëpenëak

kopëta wes nina pöta ënëm yeem lup santaring neenemëen kaamök ëeë kaö sak kosang sëpenaat.

Ingre mor saurö wëwë ngolöptak Öpa

¹⁷ Ne Aköpë urtak sak kosang panë wesak nia-maan. Ar köpël omnaröa yaë pöl arim könöt omën pasutëél wiak önganok. ¹⁸ Pitëm lupöt koö olëaan yak ëwat nasën wë lup kosang éak Anutuu wëwëet kasëng menak tomökël wë. ¹⁹ Pël ëeë ëö köpël pitëm könöt utpetatëél kosang wiak wë utpet ke nentere nent eimeë kewilring wë.

²⁰ Ar pöt, wëwë pipët önéak Kristoë songönte rë naniulön ëaut. ²¹ Ar yaap Kristoë ngönte kat wiaurö. Ngön pipët Yesu pim ngön këét epël rë nuulön kat wiaut. ²² Ar lup ngaanötring wëën arim kentre kauratök morök elniin utpet wakaiman. Pötaanök lup ngaan pipot ent ë olaë. ²³ Pël ëak Pulöök luvre kön ngolöp niwasëpnaan kuure mak mëak ²⁴ lup ngolöp pipot wa mëeë. Pipot Anutuuk pim ök mëngk wesak ket ëaut, wotpilre ngëëngk panëët.

²⁵ Pötaanök ar kaar yaaut moolëak ngön yaapöt pëën neneren ök maë. Pöt tiar Kristoë ingre mor sak nener yal yeë. Neneren kaar apena pöt tiarim yal ëa pöt ilpenaat. ²⁶⁻²⁷ Ar kölöptak utpet nent ëëngan. Setenëën kan motëënganëen kölöp ëeim wëën këtep ilepan. ²⁸ Këkain yaauröak pöt sëp wesak omnant koirënëen kosang ngentiak ya mënak nant ngöntök yaaurö meneë. ²⁹ Arim këmotëaan ngön utpetat anganok ompyaut pëën omën kat wi-ipnaarö kaamök elmëëpnaan aim weë. ³⁰ Ar Anutuu Ngëëngk Pulöön ya utpet ëëpnaat elmëëngan. Pitapöök niöpna akunetak ar Anutu pimorö pöt pet

elniipënëak yaö niwesau pötaanök. ³¹ Ar omën ya utpetaring yaaö, ngaare ya sangën, ngön kosang, ökre was, utpet pipot pout moolaë. ³² Ar ngöntre karurö kaamök elmäak arim lupöt meneë. Pël äak pitäm saunat won moweseë, Anutuu Kristoë kangiir arim saunat won niwesa pöl.

5

Tiar éwaöök Öpa

¹ Anutuuuk lup sant elniin pim ru sak wë. Pötaanök pim ä pël eëe. ² Kristo pi tiarimëen yaköm eën lup sant elniak pim wëwëet tiarimëen yak keëpöt wesak pim möönre koröpö omën köp nga kamp misëngringöt ar yaaö pöl Anutuuun kiri eën kë sa. Tapël ar yakömrë lup sant kantakël weë.

³ Ar Anutuu omnärö. Pötaanök öngre omp nga yaaö, utpet wa ngangaaring omnantön kentre kaur ngön pipot kot nent arim tekrak orööpan. ⁴ Ngön eëaat, köntak yaaö puot, ngön utpetat, pangk naënganë pipot anganëp Anutuuun yoöre ärëp aim weë. ⁵ Ar epël kön wieë. Öngre omp nga yaaöre utpet wa ngangaaringöt yaaöre omnantön kentre kaur yaaö Anutuu urtak yangerakë omnantön omp ak yewesaö piporö Anutuuuk wa ngaöök mëak wëwë kosangta yaö nemowaspan. ⁶ Ar morök omnäröa utpet ke pilöt eënëak ngön kaar yenia pipot kat wiingan. Anutu omën pim ngön wa olëak utpet ke pil yaë piporö kangiir nga yaalmëaup. ⁷ Pötaanök ar omën piporöaring wa meilak eëngan. ⁸ Ar ngaan koutak wakaimauröak peene pöt Aköpök wa niulëen pim naë rë olëak éwaatak wë. Pötaanök éwaatak wëauröa wë pöl weë.

⁹ Ņwaatak w  a p  ta k  et epot. Lup ompya  , wotpil, ng  n yaap  t yaa   pipot. ¹⁰ P  l   ak ar om  n nant   en  ak p  t Anutuuk kent   ep  n ma won p  t   wat sak  k   e  . ¹¹ Kar nar  ak kouta om  n mosut ya    n kaam  k   enganok om  n pour  en w  w   pipot  n ut-petat p  l   k ma  . ¹² Ne om  n   le  p yaa   pipot  n na  ngan, amaaten   o ya  . ¹³ P  l   aap tiar om  n ke pil  t tekeri was  n   waatak elm    n pipot   songonte yool  k sak wiaapnaat. P  t om  n tekeri yewas p  t   waa  k wesira. ¹⁴ P  ta ng  nte ep  l wia.

“Ka ure  aup, ni wal   .

Lup wel wiaup,   p s  .

P  l   en Kristook   wa elniipnaan.”

¹⁵ P  taan  k arimt   w  w  at  n ngarangk k  ek     e  . Kon won  r  a w  w  at   ngan  p k  nring  r  a w  w  at we  . ¹⁶ Peene akun eptak tiarim na   utpetat k  sang pan wia. P  taan  k akun nant il m    ngan  p akun pout   omnar   kaam  k elm    k kosang ngentiak ya m  mpa. ¹⁷ P  taan  k ar k  p  l   engan  p Ak  p   ya ng  n ya pip  t kon wie  .

¹⁸ I ngaat nak kon irikor   engan. Piptak utpet yaniwas. P  taan  k p  l   engan  en Anutuu Pul    k arim lup  t   pe     ak wiaapna p  taar elniip. ¹⁹ P  l   ee   karur  aring arim k  mot  k ng  n  n tanre tan Pul    k yan  ngk pipot Ak  p  n lup   kön  t  kta tan aim we  . ²⁰ P  l eime   akun pout   om  n   l epot pout  en tiarim Ak  p Yesu Kristo pim yapintak tiarim Pepap Anutuun yowe maim we  .

  ngre omp  r  a ng  nte

²¹ Ar Kristoon yaya yaaur  . P  taan neneraan in  en   e  .

²² Öngörö, Aköpön inëen yaalmë pöl arim ompöröa ikanöök weë. ²³ Kristo tiar pim ingre mor saurö utpetetakaan niwa pöp tiarim kepön erën äak ngarangk elnieim wë pöl ompöpök pim öngöp ngarangk yaalmë. ²⁴ Pötaanök ingre mor sauröa Kristoon inëen yaalmë pöl öngörö ar arim ompöröaan inëen elmëeë.

²⁵ Ompörö ar, Kristo pim ingre mor saurö tiarimëen yak pim wëwëet këepöt wesa pöl arim öngöröaan lup sant elmëeë. ²⁶ Kristo pim ngön ompyautak tiarim utpetat i niirak kölam niwesak tiar pim ingre mor saurö Anutuun yaö niwasëpënëak wel wia. ²⁷ Pël äak tiar, pim ingre mor saurö, ketre saunere utpet ke nentere nent won kölam pëen ngëëngk niwesak pimtëen niöpënëak wel wia. ²⁸ Ompörö ar arimtë koröpö sant yewas pöl arim öngörö sant moweseë. Pöt öngre omp pouwaar yal äak koröp kopëtaö sak wë pötaanök. Omp namp pi pim öngöp sant yemowas pipop pimtë koröpööta sant yewas. ²⁹ Tiarim naëaan omën namp pimtë koröpö këepöt newasën. Won. Pimtok pimtë koröpö kaömp menak ompyaö wesak ngarangk yaë. Pöta ök Kristook ingre mor saurö ngarangk elnieim wë. ³⁰ Pöt tiar pim möönre koröp pöökë kaut pötaanök. ³¹ Pöta ngön nent ngönëntak epël wia. “Omp namp pim élre pepaar sëp wesak öngöpök yal mangkën pöt piarip lupre koröp pöt kopëtap pël sak öpnaat.” ³² Ngön élëëp epta songonte öngpök wiaan nook kön wiin pöt Kristoonre pim ingre mor sauröaan yaë. ³³ Pël äaap arimtëenta yaë. Ompörö ar arim koröpöön sant yaalmë pöl arim öngörö lup sant elmëeë. Pël eëen

öngörö arta arim ompöröa inëen elmëeë.

6

Ëlre pep, koontre yokot pitëm ngönte

¹ Rungaarö ar, Aköpëen yak ëlre peparöa ngön ngaarék weë. Pël ëenë pöt ompyaö. ² Ngönëntak epël wia. “Ni nim ëlre pepaarë ngön ngaarék wë.” Ngön kosang piptakëér Anutuuk yal menak kup mowia. ³ Pöt epët. “Pël eëmë pötak yangerak akun wali ömëët.”

⁴ Ën ëlre peparö, ar arim koontre yokoturö ya sangën mongawisngan. Ar ngönën rë moulak pepanöm mëak ngarangk elmëeë. Pël ëen pit kaö sak ngönënta ënëm ëepnaan.

Inëen yaaöre ngarangk pitëm ngönte

⁵ Inëenorö ar, arim ngarangköröa ngön ngaarék weimeë Kristoën inëen yaalmë pöl pitën kasinkasin eák pitëmtëen pëen inëen elmëenëak weë ngentieë. ⁶ Pöt arim ngarangkörök itaangkën ompyaö ëepnaataan pëen won. Ar pël yeem Kristoë inëenorö pël weseë Anutuu kan yanuulë pöök kön kengkënring seë. ⁷ Pipët omnaröen kön wieë won, Aköpön kön wieë ya kë sak arim yaat mëneë. ⁸ Ar epël kön wieë. Namp pi inëen wë ma won wë ya ompyaö mëmpna pöt Aköpök kangut ompyaö koir mampnaap.

⁹ Ngarangkörö arta tapël arim inëenoröen ompyaö yaalmëem pitëm kas ëepnaat elmëëngan. Aköp ar pouröa ngarangk ngawiap kutömweri wë pöp omnarö pim öötak isak irëak won, mëngkre mëngk wia.

Tiar nga omnaröa ök sak öpa

10 Ne ngön kaut epël niamaan. Aköpök yal menak pim naëaan weëre kosangöt wak pötring weë. **11** Ar Setenök morök elniipënëak yaëën weëre kosangring tauak pi ke ur momëënëen Anutuu ngaë omnant yaningk pöt wak weë. **12** Tiar omën möönre koröpring eporöaring nga naalëen. Won. Ensel utpetaröere Setenë inëën yaauröere yang ngarangk utpet koutak wëauröere urmer ke nampre namp mopöök wëaurö pitring nga yaal. **13** Pötaanök ar Anutuuk ngaë omnant yaningk pipot wak weë. Pël een nga yaaröön pöt kangiir elmëen kas sëën weëre kosangring tauanëët. **14** Ar epël äak tauëe. Ngön këëtak yepat ket äak ureë. Ën wotpil wëwë pötak ulpëën kosangëp ket äa pötë ök koröp oröön riipetakél mëak weë. **15** Anutuu mayaap yaningk pöta ngön ompyaut omnaröen ök manëët kopëta wesak ing kör ket äak mëeë. **16** Pël äak arim kön wi kosang yewesautakta ngilöatë ök wesak weë. Pël een pötök utpetatë pepap Setenë es wisangöt pörang urak sëpnaat. **17** Anutuu utpetetakaan yaniö kön pötak ul kosangta ök waëeë. Pël äak Anutuu ngöntak Ngëëngk Pulöökë öpwer pël sëën wak weë. **18** Ar két äl epotë Ngëëngk Pulöökë weëre kosangtak kimang maë. Anutuun kimang ke nentere nent maimeë kaaö köpël Anutuu omnaröaan kimang maë. **19** Pël yeem ne ngönën ök memëak yaëën Anutu kaamök elnëak nem mema pöt këmtak newiin kas köpël ngön ompyaö élëëp wia pöta songonte tekeri wasumaan nemëënta kaamök elnëak kimang maë. **20** Ne ngön ompyaut ök amëak Anutuuk neulëaupök nem pël yaautaan wii kaatak neulëaup. Pël een ar Anutuuk ne ngön

ompyaut tekeri wasum pël neeaö pöl kas köpël
mëmpaan Anutuun kimang maë.

Ngön mëët

²¹ Tikikas puuk pep epwer wak wais ninak nem
yaauta ngönöt pout ök niapnaat. Tikikas pöp
tiarim kar panëëp Aköpë këm ngön ngaarëk wak
inëën yaaup. ²² Pi nook arën tenim songönte ök
niaan kat wiak ya kë sënëëk yak wes mëën yewais.

²³ Anutu Pepere Aköp Yesu Kristo piaripök ar
nem karurö mayaap tekeri wes ninak arim kön wi
kosang yewesaut taë niwasën lup santaring weë.
²⁴ Ar tiarim Aköp Yesu Kristoë naë rë olëak wë lup
sant yaalmëaurö arim naë Anutuu komre kolap
pöt wiaap.

[Yok pi tapët.

Ne arim karip, Pool.]

NGÖNËN PEPEWER
The New Testament in the Weri Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Weri long Niugini

copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Weri

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

ec1ac06d-1c8c-5be3-8326-dcf0ceacd4c2